

ת"פ 27235/12/11 - רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נגד אייל נואמה, ליאור שורץ, עמרי וקסלר

18 אוגוסט 2014

בית משפט השלום באשקלון
ת"פ 27235-12-11 רשות הגנים
הלאומיים ושמורות הטבע נ' נואמה ואח'
דינה כהן , סגנית נשיא

רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע

המאשימה
נגד
הנאשמים

1. אייל נואמה
2. ליאור שורץ
3. עמרי וקסלר

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד עדתו

ב"כ הנאשמים עו"ד סננס

הנאשמים בעצמם

הכרעת דין

1. כתב האישום ייחס לנאשמים את העבירות הבאות:

- א. **איסור פגיעה בשמורת טבע**, בניגוד לתקנה 2 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), התשל"ט-1979 (להלן: "התקנות") וסעיף 57(ב) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק").
- ב. **הליכה בשביל לא מסומן**, בניגוד לתקנה 10 לתקנות וסעיף 57(ב) לחוק.
- ג. **אי ציות להוראות**, בניגוד לתקנה 15 לתקנות ולסעיף 57(ב) לחוק.

עמוד 1

הנאשמים כפרו בכל העבירות שיוחסו להם.

2. מבחינת חומר הראיות, מתקבלת התמונה הבאה, שעיקרה אינו שנוי במחלוקת:

ביום 19/2/2011 יצאו 3 הנאשמים, ילידי 1988 ו-1989, יחד עם 4 אחרים, לטיול בעין נמר, סמוך לעין גדי. נאשמים 1 ו-2 הם שהובילו את בחירת מסלול הטיול.

בשל מירוץ שהתקיים במקום, הובילו נאשמים 1 ו-2 לשינוי מסלול הטיול, וסמוך לשעה 16:00 טיילו בנחל חבר, בתחום שמורת הטבע מדבר יהודה (להלן: "השמורה"). אין חולק כי הנאשמים צעדו בדרך שאינה מסומנת (ת/3, ת/4).

במפת סימון השבילים שהחזיקו הנאשמים, משנת 2006, צוין כי "נחל חבר סגור זמנית למטיילים" (נ/3). לטענת הנאשמים, בשל הגדרת סגירת השמורה למטיילים כ"זמנית" ביקשו לבדוק האם האיסור עדיין תקף, ולשם כך ערכו חיפוש במספר אתרי אינטרנט ומצאו המלצות ממטיילים שטיילו בשמורה.

במהלך הטיול, לאחר שעלו בעליה שלדברי נאשם 1 הייתה "לא מסודרת" (פרוטוקול, עמוד 30, שורה 26) הבינו הנאשמים שככל הנראה טעו בדרך ולאחר שלא מצאו את שביל החזרה, מסרו ל-4 האחרים, שטרם הגיעו למקום, שישובו לרכבים. הנאשמים חיפשו מקום לרדת וכשהבינו שאין בכוחם לשוב לרכבים, הזמינו חילוץ.

בסופו של דבר, חולצו הנאשמים באמצעות מסוק.

3. לטענת התביעה, המסלול בו צעדו הנאשמים - נחל חבר - אסור להליכה ומצוי בתוך אזור מעקב ומחקר שהשהיה בו מפריעה לבעלי החיים. בנוסף, על פי הטענה, קיים שילוט במקום האוסר על כניסה לשמורה (ת/10).

4. הסנגור עתר לזיכוי הנאשמים מכל העבירות שיוחסו להם, מהטעמים העיקריים הבאים:

א. לא הוכחה כל פגיעה בחי או בצומח או בדומם בתחום שמורת הטבע, ולפיכך יש לזכות את הנאשמים מהעבירה של איסור פגיעה בשמורת טבע.

ב. הנאשמים הסתמכו על קווקו במפת סימון השבילים שהחזיקו (נ/3) ולפיכך סברו שהם הולכים בשביל מסומן. לאור זאת, לא הוכח היסוד הנפשי הנדרש לצורך הוכחת העבירה של הליכה בשביל לא מסומן.

ג. לא הוכח שהיה שילוט במקום במועד הליכת הנאשמים בשמורה ואף אם ייקבע שהוכח, הרי שהשילוט הוצב במקום מרוחק והנאשמים לא הבחינו בו.

להלן יידונו טענות ההגנה כסדרן.

5. תקנה 2 לתקנות קובעת:

"לא יפגע אדם בחי או בצומח או בדומם בתחום שמורת הטבע (להלן - שמורה)".

6. ביחס לעבירת הפגיעה בשמורת טבע, ציין ב"כ המאשימה כי "פגיעה" מוגדרת בתקנות בהגרה רחבה: **"לרבות השמדה, הריסה, שבירה, חבלה, כריתה, קטיפה, החזקה, נטילה או שינויה של צורה או תנוחה טבעית של חי או צומח או דומם או הפרעה מלאכותית לריבויים ולמהלך התפתחותם הטבעית, צייד, דייג, שלייה או משייה, רעייה, הטרדת חיית-בר ממנוחה, פגיעה בשלומה או בחופשתה, שינוי בצורה הטבעית של פני הקרקע, הקמת מבנה או חלק ממנו, הקמת קיר, סוללת עפר, גדר וכיוצא באלה, העברת קו מים, קו חשמל או קו טלפון, ולרבות עשיית כל מעשה מתוך כוונה לפגוע כאמור"** (תקנה 1 לתקנות).

לטענת ב"כ המאשימה, כל הליכה בשביל לא מסומן מהווה פגיעה בשמורת טבע שכן מדובר בשינוי בצורה הטבעית של פני הקרקע.

מדו"ח שערך הפקח אוהד יהלומי (להלן: **"הפקח יהלומי"**) עולה כי במסגרת מעקב שגרתי, ביצע סריקה בנחל חבר ב-8/2/2011 ובמהלכה זיהה 2 התחלות וודאיות של קינן. הפקח יהלומי הוסיף כי **"מכיוון שזוהי תחילתה של עונת הקינן של הנשרים, סביר להניח שבמהלך הימים שחלפו...נוספו עוד מספר קינים"** (ת/2, עמוד 2, שורות 10-14).

עם זאת, בעדותו בבית המשפט, הבהיר הפקח יהלומי שאין בפניו כל אינדיקציה שאירע דבר מה כתוצאה מהחילוץ (פרוטוקול, עמוד 18, שורות 20-21).

לטענת ההגנה, לאור תשובת הפקח יהלומי, יש לזכות את הנאשמים מעבירה זו.

התקנה אינה מגדירה רשימה סגורה של פעולות שמהוות פגיעה בשמורת הטבע, והיא תקנה מרבה באופיה. עם זאת, רוח התקנה, על פי רשימת הדוגמאות המובאות, מלמדת כי עסקינן בעיקר בפעולות אקטיביות. אכן, סביר יותר להניח כי שהיה והליכה במקום עשויים להטריד חיית בר כלשהי ממנוחה במיוחד במקום בו השהיה אסורה, אף אם הליכה במקום הייתה אגבית לפגיעה מעצם השהיה במקום. עם זאת, עסקינן בהליך פלילי, בו נדרשת מידת הוכחה שמעל לכל ספק סביר. במקרה דנן לא שוכנעתי מעל לכל ספק סביר כי עצם ההליכה במקום גרמה לפגיעה. עסקינן בעבירה של ברירת קנס ולא עבירה של אחריות קפידה. על אף ההגדרה הרחבה במקרה דנן קיים ספק בהתגבשות יסודות העבירה במידה הנדרשת בפלילים.

אף הפגיעה הנטענת בקיני הנשרים לא הוכחה ברמת הוודאות הנדרשת בפלילים, במיוחד לאור תשובת הפקח יהלומי.

7. תקנה 10 לתקנות קובעת:

לא יהלך אדם בתחום השמורה ולא ימצא בו אלא בדרכים ובשבילים שסומנו על ידי הרשות כמיועדים להולכי רגל.

ביחס לעבירה זו, אישר נאשם 1 שלא הבחינו בסימוני שבילים. נאשם 1 ציין שבתחילה לא חיפשו את סימוני השבילים כיוון שלא תמיד קיים סימון כאשר מדובר בשביל שעובר בנחל וכן כי סברו שיתכן שבשל הגשמים נמחקו סימוני השבילים. עם זאת, הוסיף כי לאחר שהשביל התפצל, משלא מצאו סימוני שבילים הבינו שטעו בדרך (פרוטוקול, עמוד 36, שורות 22-27; עמוד 37, שורות 10-20).

גם נאשם 2 אישר שלא הבחינו בשבילים מסומנים. נאשם 2 ידע למסור שהשבילים צריכים להיות מסומנים בצבעים על אבנים אך מנגד הוסיף כי כל מטייל יודע שהסימונים האלה יכולים להיות גם במרחקים של קילומטרים (פרוטוקול, עמוד 48, שורות 24-31; עמוד 49, שורות 1-6).

נאשם 3 טען שאינו יודע שבשמורת טבע יש ללכת רק בשבילים מסומנים וציין שלא הבחין בשבילים מסומנים.

עדויות הנאשמים הותירו רושם מהימן בעיני, התרשמתי שהנאשמים, שביקשו לטייל בשמורה, מסרו את הדברים כהויותם. עם זאת, אף אימוץ גרסת הנאשמים מובילה למסקנה שהתביעה עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח עבירת ההליכה בשביל לא מסומן.

ראשית, כידוע, אי ידיעת החוק אינה פוטרת מעונש.

שנית, הנאשמים 1 ו-2, שהובילו את הטיול, ידעו כי הם מטיילים בשמורת טבע ומשכך היה עליהם לחפש את סימון השבילים. בהקשר זה אין בידי לקבל את הטענה שסברו שהסימון נמחק או שמדובר בסימונים מרוחקים וכן אין בידי לקבל את הטענה שהמסלול צוין במפת סימון השבילים, שכן לצד מסלול זה צוין גם כי הנחל סגור זמנית למבקרים.

דווקא הציון שמדובר בנחל שסגור זמנית למבקרים היה צריך לעורר את חשדם של הנאשמים באופן שיחפשו היטב האם קיים במקום סימון שבילים ולא יתחילו בטיול ללא זיהוי סימון.

8. תקנה 15 לתקנות קובעת:

אדם הנמצא בתחום השמורה יציית להוראות פקח ולכל ההוראות הכלולות בהודעות הרשות הבאות להבטיח ביצוע תקנות אלה.

לטענת התביעה, משלא צייתו הנאשמים לשלט האוסר על כניסה לשמורה (ת/10), הרי שיש להרשיעם בעבירה של אי ציות להוראות.

ממכלול העדויות לא עלה קיומם של שלטים נוספים במקום.

3 הנאשמים טענו שלא הבחינו בשלט (ת/10).

לעניין זה, העיד מטעם הנאשמים מר ברק עמנואל, שעדותו מהימנה בעיני. מר ברק, מפקד יחידת החילוץ מזה 25

שנה, שארגן את הצוות שחילץ את הנאשמים, ציין כי לא נתקל בשלט האוסר על כניסה לנחל חבר (ת/10) וכי מדובר בשלט שמוצג כ-100 מ' מהכביש במקום גבוה יחסית וכי אם זה השלט היחיד אז לא נראה לעין כל. עדות העד מהימנה בעיני.

מקובלת עלי עמדת ההגנה לרבות גרסת הנאשמים לפיה לא ראו את השלט האוסר על כניסה לשמורה מחמת שלא ניתן הבחין בו ממקום הימצאם והליכתם. בנסיבות אלה, שעה שמדובר בשטח רחב היקף, פתוח מעצם טבעו, סבורני שמן הראוי היה להציב שילוט נוסף ומכל מקום, מצאתי בטענות ההגנה בהקשר זה כדי לעורר ספק סביר הנדרש לזיכוי.

לאור זאת, מזוכים הנאשמים, מחמת הספק, מהעבירה לפי תקנה 15 לתקנות.

התייחסות ליתר טענות ההגנה בקצרה:

9. לתמיכה בטענותיו הגיש הסנגור הקלטת שיחה עם נציגת רשות הטבע והגנים, שנערכה לאחר האירועים המתוארים, במהלכה מציינת נציגת רשות הטבע והגנים כי לא ידוע לה על איסור לטייל בנחל חבר וכי כל שעל מי שמבקש לטייל בשמורה לבדוק האם לא צפויים שיטפונות במקום (נ/5, נ/2-תמליל).

המקליט, שהיה בעת ההקלטה מתמחה ממשרד ב"כ הנאשמים, העיד בבית המשפט.

ב"כ המאשימה טען שההקלטה לא הוגשה בהתאם לכללי הקבילות.

לא מצאתי מקום להידרש לשאלת קבילות ההקלטה, הגם שאיני מפקפקת באמיתות תוכנה המתועד נוכח האמון שהנני מייחסת לדברי עורך ההקלטה לעניין נסיבות ביצועה ועם זאת הדברים המובאים בה אין בכוחם לעורר קיומו של ספק סביר לעניין עבירה לפי תקנה 10 כאמור. מחובת הנאשמים, כמו כל מטיילים, לחפש אחר סימון השבילים בשטח ולא להסתפק בדברי נציגת רשות הטבע והגנים טלפונית. אף אם כניסת מבקרים לנחל הייתה מותרת, אין זה פוטר את הנאשמים מחיפוש סימון השבילים ומהליכה בשביל המסומן.

עוד הפנה הסנגור למפת סימון שבילים משנת 2013 שבה לא מסומן כי נחל חבר סגור זמנית למטיילים. אף במפה זו אין כדי להוביל לספק סביר במעשי הנאשמים.

עם זאת, מן הראוי שהמאשימה תבחן את ההנחיות המופנות לנציגיה על מנת שלא "תדבר בשני קולות".

10. לאור כל האמור, הנאשמים מורשעים בעבירה של הליכה בשביל לא מסומן, בניגוד לתקנה 10 לתקנות.

הנאשמים מזוכים, מחמת הספק, מהעבירות של איסור פגיעה בשמורת טבע ואי ציות להוראות החוק.

ניתנה והודעה היום כ"ב אב תשע"ד, 18/08/2014 במעמד הנוכחים.

דינה כהן , סגנית נשיא

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

נקבע לטיעון לעונש ליום 27.10.14 שעה 11:30.

ניתנה והודעה היום כ"ב אב תשע"ד, 18/08/2014 במעמד הנוכחים.

דינה כהן , סגנית נשיא